

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Άθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 63ο - ΤΕΥΧΟΣ 659 ●
● ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

Προσγείωσις στην ταπείνωσι

Κερί ή χρυσάφι;

Ίδρω από τον πόνο πολλά τά έρωτήματα. Καθολικός ό πόνος. Δέν υπάρχει άνθρωπος, πού θά περάση άνώδυνα τον παρόντα βίο. Άκύμαντη θάλασσα δέν υπάρχει. Ξάστερος για πάντα ουρανός δέν υπάρχει. Ό άνθρωπος πío πολύ δοκιμάζει πόνους, παρά άπολαμβάνει χαρές.

Πονάνε οι μικροί, πονάνε και οι μεγάλοι. Πονάνε οι άσεβείς, πονάνε όμως κι οι πιστοί και έναρετοι. Κάποτε «άσθενείς την συνείδησιν» δέν μπορούν να έξηγησουν τό φαινόμενο του πόνου στη ζωή των δικαίων. Ρωτάνε:

—Γιατί να υποφέρουν και οι «καλοί» άνθρωποι; Γιατί να πονάνε κι οι άγιοι;

Κάποτε οι δούλοι του Θεού φαίνεται να υποφέρουν περισσότερο από όσο υποφέρουν στον παρόντα βίο οι κοσμικοί. Άς μή λησμονούμε δύο πραγματικότητες:

● Η μία: Οι χριστιανοί δέν είναι τά χαϊδεμένα παιδιά του Θεού. Είναι τά σκληραγωγημένα παιδιά.

● Η ψυχή τους δέν είναι φτιαγμένη από κερί, ώστε να λειώνη στην παραμικρή φλόγα δοκιμασίας. Είναι κατασκευασμένη από μέταλλο. Άπό χρυσάφι. Η ψυχή τους είναι τό κατεργασμένο χρυσάφι της χάριτος, πού δοκιμάζεται μέσα στο καμίνι του πόνου. Χτυπιέται πάνω στο άμόνι των θλίψεων. Και βγαίνει πío δυνατή και πío λαμπερή. «Όσπερ έν καμίνω δοκιμάζεται χρυσός, ούτως άνθρωπος δεκτός έν καμίνω ταπεινώσεως» (Σοφ. Σειρ. β΄ 5).

Κάποια έξήγησις δόθηκε.

Έν τούτοις, σε κάθε καινούργια εμφάνισι πόνου, δοκιμασίας ή «προώρου» θανάτου, επανέρχεται τό έρώτημα. Πολλοί μάλιστα όχι άπλως διερωτώνται, «γιατί οι δίκαιοι και άγιοι άνθρωποι να υποφέρουν στον κόσμο;», αλλά και σκανδαλίζονται για τά δεινά, πού συναντούν συνήθως οι άνθρωποι του Θεού.

• Είναι ανάγκη νά προσφέρουμε στους αδελφούς μας πειστικώτερη απάντησι, γιά νά μήν άδικοῦν τή... δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. Γιά νά μήν ἔχουν λογισμούς καί κατά τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος αισθανόταν τήν ἀνάγκη ἐξηγήσεως τοῦ μυστηρίου τῶν θλίψεων. Λέει χαρακτηριστικά: «Δεῖ αὐτήν ἐπαγαγεῖν τήν λύσιν, ὡς μή μόνον εἶ τινες νόσῳ καί ἀρρωστίᾳ τοιαύτη περιπέσοιεν, ἀλλά καί εἶ τινες πενία καί λιμῶ καί δεσμοῖς καί βασάνοις καί ἐπηρείαις καί συκοφαντίαις, καί πᾶσι τοῖς κατά τόν παρόντα βίον δεινοῖς ἅγιοι καί μεγάλοι καί θαυμαστοί καί ἀπ' ἐκείνων ἀπό τῶν σημερινῶν ρηθησομένων ἀκριβῆ καί σαφεστάτην δυνηθῆναι εὐρέσθαι τήν ἀπολογία πρὸς τό ἐγκαλεῖν βουλομένους» (Ε.Π.Ε. 31,586). Μετά φρασις: Πρέπει τώρα νά ἐπιφέρουμε τή λύσι, πού νά ἀναφέρεται σέ ἀγίους καί ὑπέροχους καί θαυμαστούς ἀνθρώπους. Βρέθηκαν ὄχι μόνο σέ ἀσθένεια καί πόνο σωματικό, ἀλλά δοκιμάστηκαν μέ φτώχεια, μέ πείνα, μέ φυλακίσεις, μέ βασανιστήρια, μέ καταδιώξεις, μέ συκοφαντίες καί μ' ὅλα ἐν γένει τά δεινά τοῦ βίου. Ἀπ' αὐτά, πού θά λεχτοῦν, θά μπορούσαμε νά βροῦμε ἀκριβῆ καί ἀσφαλέστατη ἀπάντησι πρὸς ὅλους ἐκείνους, πού εἶναι ἔτοιμοι ἀκόμα καί νά κατηγορήσουν τήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ.

—Γιατί τόσα δεινά, τόσες δοκιμασίες στή ζωή τῶν χριστιανῶν;

• Θά μπορούσαμε ν' ἀρκεστοῦμε στό Σταυρό τοῦ Γολγοθά. Τό παραπάνω ἐρώτημα ἰσοδυναμεῖ κάπως μέ τό ἐρώτημα:

—Γιατί ὁ Σταυρός; Γιατί ὁ Ἀναμάρτητος, νά πονέση περισσότερο ἀπό ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὅλων τῶν αἰώνων; Αὐτός, πού δικαιούται καί νά μή πονέση καί νά μή πεθάνη;

Ἡ ἀπάντησις, πέρα ἀπό τή θεολογία τοῦ Σταυροῦ, εἶναι γνωστή: Ὁ Σταυρός εἶναι ἡ λύτρωσις τῶν ἀνθρώπων. Μετά τό Σταυρό ἔρχεται ἡ Ἀνάστασις.

• Θά μπορούσαμε νά ποῦμε:

□ Μετά τή συννεφιά, ἡ ξαστεριά.

□ Μετά τήν τρικυμία, ἡ γαλήνη.

□ Μετά τή θύελλα, ἡ νηνεμία.

□ Μετά τή θλίψι τῆς παρουσίας ζωῆς ἔρχεται ἡ χαρά τῆς ἄλλης, τῆς αἰώνιας ζωῆς.

Ἄς ἐξετάσουμε ὁμως βαθύτερα τό πρόβλημα. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στήν πρώτη ὁμιλία του «Εἰς τοὺς Ἀνδριάντας» ἀναφέρει πολλές αἰτίες, πού ἐπιτρέπει ὁ Κύριος νά ὑποφέρουν οἱ χριστιανοί.

Ἔρρισμένες ἀπό αὐτές:

Γιά νά μήν ὑπερηφανεύομαστε

Ἄν ὁ ἄγγελος, ὁ ἐωσφόρος, ἔπεσε μέ τήν ὑπερηφάνειά του, φαντάζεστε πόσο κινδυνεύουμε οἱ ἄνθρωποι ἀπό τόν ἐγωισμό καί τήν ὑπερηφάνεια; Ἀκόμα καί ἐπίγειος ἄγγελος ἂν φτάση κάποιος νά γίνη, χαριτωμένος, καί ἀνέρχεται μέ τά φτερά τῆς πνευματικότητάς του σέ σφαῖρες ὑψηλῆς «θεωρίας», καί πάλι κινδυνεύει ἀπό τήν ὑπερηφάνεια.

Τότε μάλιστα κινδυνεύει περισσότερο, ὅταν προκόπη πνευματικά.

• Ἐπίγειος ἄγγελος ἦταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἐφτασε «ἕως τρίτου οὐρανοῦ» (Β' Κορ. ιβ' 2). Καί ὁμως, κινδύνευε ἀπό τόν φρικτότερο ὅλων τῶν πνευματικῶν κινδύνων, τήν ὑπερηφάνεια. Γι' αὐτό καί παραχώρησε ὁ Θεός κάποιον σκόλοπα, μιά δοκιμασία. Νά κρατῆται ὁ μέγας Ἀπόστολος προσγειωμένος στήν ταπείνωσι. Τήν ἐξηγησι τή δίνει ὁ ἴδιος: «Καί τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων, ἵνα μή ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατάν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μή ὑπεραίρωμαι» (Β' Κορ. ιβ' 2-7).

• Ἀσφαλῶς μπορούσε ὁ παντοδύναμος Κύριος ν' ἀπαλλάξῃ τόν πιστό Του δούλο καί ἀπόστολο ἀπό τό διαρκῆ ἐκεῖνο σκόλοπα. Ἀσφαλῶς καί ἄξιζε ὁ Παῦλος τοῦ θαύματος, νά ἀφαιρεθῇ ἀπό τή ζωή του ἡ ἔκτακτη ἐκείνη θλίψις. Ἄλ-

λωστε και ὁ ἴδιος φαίνεται πὼς τὸ ἤθελε (πόσο θὰ πονοῦσε!). Τρεῖς φορές παρακάλεσε δυνατὰ τὸν Κύριο νὰ τοῦ πάρη τὸν ἐπισκέπτη ἐκεῖνο, τὸ σκόλοπα. Ὁ Κύριος ὁμως δέν τὸν ἀπάλλαξε. Γιατί; Διότι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἦταν ἀνεβασμένος σέ ὕψη ἀγιότητας.

Καμμιά ἄλλη ὑπερηφάνεια δέν εἶναι τόσο ἐπικίνδυνη, ὅσο ἡ λόγῳ ἀγιότη-
τας ὑπερηφάνεια· ἡ θρησκευτική, θὰ λέγαμε, ὑπερηφάνεια.

*Ὡς ὑποθέσουμε, ὅτι ἔχουμε τέσσερις ἀνθρώπους.

- Ὁ ἕνας, μιά γυναίκα καλλονή ἐξω-
τικῆς ὁμορφιάς.

- Ὁ ἄλλος, ἕνας πλούσιος, πού εἶναι κύριος τοῦ μισοῦ πλούτου ὅλης τῆς γῆς.

- Ὁ τρίτος, ἕνας ἐπιστήμονας μέ πολ-
λά πτυχία καί σπουδαῖες ἀνακαλύψεις.

- Ὁ τέταρτος, ἕνας ἐνάρετος χριστιανός, μέ προσοχή στή ζωὴ του, μέ προσευχή, μέ ἀληθινὴ ἀγιότητα.

Σέ κάποια στιγμή προσβάλλονται καί οἱ τέσσερις ἀπὸ τὸν ἰό τῆς ὑπερηφάνειας. Καθένας ὑπερηφανεύεται γιὰ τὸ ξεχωριστό του χάρισμα. Ἀπὸ τοὺς τέσσερις ποιὸς κινδυνεύει περισσότερο ἀπ' τὸ μικρόβιο τοῦ ἐγωισμοῦ καί τῆς ὑπερηφάνειας;

—Ὁ τέταρτος!

Οἱ τρεῖς ἐπαίρονται γιὰ ἐπίγεια προσόντα. *Ἄν τὰ χάσουν, ἡ ζημιὰ γιὰ τὴν ἀθάνατη ψυχὴ τους θὰ εἶναι ἀναστρέψιμη. Ὁ τέταρτος ὑπερηφανεύεται γιὰ πνευματικὲς καταστάσεις. Ἐπαίρεται γιὰ χάρισμα, πού μέ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ ἀπέκτησε. Ὑπερηφανεύεται γιὰ τὴν ἀρετὴ του, πού εἶναι τὸ πᾶν καί δύσκολα ξανακερδίζεται.

- Ἄν, λοιπόν, ὁ Θεὸς στόν τέταρτο παραχωρήσῃ τέτοια «ταπεινώσι», πού πολλές φορές εἶναι πόνος καί δοκιμασία, ὥστε νὰ κρατηθῇ στό ὕψος του, δέν θὰ ἔχη ἐνεργῆσει εὐεργετικά καί σωστικά;

Γιὰ νὰ μὴν ὑποστῇ, λοιπόν, ὁ χριστιανὸς τὴ ζημιὰ καί χάσῃ τὴν ἀρετὴ του καί τὴν αἰώνια ζωὴ, ἐπιτρέπει ὁ Θεός

κάποια δοκιμασία. Θεοσεβὴς ψυχὴ ἔλεγε προσευχομένη:

—*Ἄν πρόκειται, Κύριε, μιά δοκιμασία νὰ μοῦ ἐξασφαλίσῃ τὴν ταπεινώσι, πού τόσο ἀνάγκη τὴν ἔχω γιὰ νὰ ζῶ τὴ χάρι Σου, ἄς ἔρθῃ ἡ δοκιμασία!

Ὁ ψαλμωδὸς Δαβὶδ εὐχαριστεῖ τὸ Θεὸ γιὰ μιά δοκιμασία, πού τὸν «ταπεινώσε» κι ἔτσι κατανόησε καλύτερα τὰ λόγια Του. «Ἄγαθόν μοι ὅτι ἐταπεινώσας με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου» (Ψαλμ. 118,71).

Μὴ ξεχνᾶς, ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος

*Ἄνθρωποι εἶναι καί οἱ χριστιανοί. Ὁ θαυμασμός τοῦ κόσμου γιὰ ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ, πού ζοῦν ἀποστολικά, ἀφιερωμένα, ἢ εἶναι προικισμένοι μέ χαρίσματα, εἶναι μεγάλος πειρασμός, ἀνάλογος ἐκείνου τῆς ὑπερηφάνειας. Θαυμάζουμε τοὺς ἀγίους. Δέν ἔχουμε ὁμως δικαίωμα νὰ εἰδωλοποιοῦμε καί νὰ θεοποιοῦμε ἀνθρώπους, ἔστω κι ἂν αὐτοὶ εἶναι σπουδαῖοι καί ἐνάρετοι.

Οἱ ἅγιοι ξέρονται τὰ μέτρα τους. Δέν θέλουν ν' ἀπολυτοποιοῦνται γινώμες τους ἢ ν' αὐθεντοποιηθῶνται διδασκαλία τους.

- Ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ὅταν θεράπευσε τὸ χωλὸ ἐκεῖνο, πού ζητιάνευε στὴν ἐξώθυρα τοῦ Ναοῦ τῶν Ἱεροσολύμων, ἀντιμετώπισε τὸν ὑπερθαυμασμό καί τὴν εἰδωλοποίησι. Τὸ πλῆθος ἔτρεξε νὰ θαυμάσῃ ὡς ὑπερανθρώπους τὸν Πέτρο καί τὸν Ἰωάννη, πού ἦταν μαζί του. Τότε ὁ Πέτρος ἀντέδρασε ἄμεσα, λέγοντας: «Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιοηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν... Καί ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καί εἶδατε, ἔστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ» (Πράξ. γ' 12-16).

- Παρόμοιο γεγονός συνέβη καί στά Ἄστρα τῆς Λυκαονίας, μέ κεντρικὰ πρόσωπα τὸν Παῦλο καί τὸ Βαρνάβα. Χωλὸς κι ἐκεῖ θεραπεύτηκε ἀπὸ τοὺς δύο

ἀποστόλους. Ὁ ἴδιος πειρασμός τῆς εἰδωλοποιήσεως καί θεοποιήσεως ἐκδηλώθηκε ἀπό τόν κόσμον, πού ἐδῶ δέν ἦσαν Ἰουδαῖοι, ἀλλ' ἦσαν εἰδωλολάτρεις. Νόμισαν οἱ κάτοικοι, ὅτι ὁ Παῦλος καί ὁ Βαρνάβας εἶναι δύο ἀπό τούς «θεούς» τοῦ Ὀλύμπου, πού εἶχαν ἐπισκεφθῆ τήν πόλιν τους! Καί εἶπαν:

—Οἱ θεοί πῆραν μορφή ἀνθρώπινη καί κατέβηκαν κοντά μας.

Τόν Παῦλο, ἐπειδή μιλοῦσε, τόν θεώρησαν ὡς τόν Ἑρμῆ, τό «θεό» τοῦ λόγου. Τόν Βαρνάβα, ὡς σωματωδέστερο, τόν θεώρησαν ὡς τό Δία, τόν πῖο δυνατό «θεό». Ἐτοιμάστηκαν νά προσφέρουν θυσία στούς δύο ὑποτιθέμενους «θεούς». Ποτέ ἄλλοτε ὁ ἀπόστολος Παῦλος δέν ἀγανάκτησε τόσο πολύ, ὅσο στήν περίπτωσι ἐκείνη. Διέκρινε τή μεγάλη παγίδα τοῦ Σατανᾶ. Οἱ δύο ἀπόστολοι, πού εἶχαν πάει γιά νά γκρεμίσουν τά εἰδωλα, τώρα κινδύνευαν νά εἰδωλοποιηθοῦν καί θεοποιηθοῦν οἱ ἴδιοι!

Ἀντέδρασε δυναμικά ὁ κήρυκας. Φώναξε μέ ὄση δύναμι εἶχε στή στήθη του:

—Ἄνθρωποι, τί πάτε νά μάς κάνετε; Τί εἴμαστε ἐμεῖς; Ἄνθρωποι σάν καί σᾶς. Ἦλθαμε νά σᾶς καλέσουμε ν' ἀφήσετε τά μάταια καί ψεύτικα καί νά στραφῆτε στόν ἀληθινό Θεό (Πράξ. ιδ' 15).

• Οἱ ἀπόστολοι ἦσαν ἀσφαλῶς σπουδαῖοι, οἱ σπουδαιότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦσαν καί αὐτοί ἄνθρωποι. Κάθε μέγας καί σπουδαῖος εἶναι καί αὐτός ἄνθρωπος. Ὅλοι εἴμαστε ἀπλῶς ὄργανα τοῦ Θεοῦ.

• Ὑπερφηανεύεται τό CD, ἐπειδή μεταδίδει μουσική;

• Ὑπερφηανεύεται τό κ α λ ὶ δ ι ο, ἐπειδή μεταφέρει ρεῦμα;

Ἄλλο τόσο μπορεῖ νά ὑπερφηανεύεται ὁ χριστιανός, ἐπειδή μιλάει γιά τό Χριστό, ἐπειδή κηρύττει, ἐπειδή μεταδίδει τό εὐαγγέλιο, ἢ ἐπειδή κάνει θαύματα.

• Εἶναι γνωστό τό παράδειγμα τοῦ ὄνου, πού μετέφερε στή ράχη του εἰκόνες πρὸς πώλησι, καί σέ κάποια στιγμή ὕψωσε τ' αὐτιά του ἀπό ὑπερφηάνεια.

Νόμισε, ὅτι τά προσκυνήματα τῶν χωρικών ἦταν γι' αὐτόν, καί ὄχι γιά τίς εἰκόνες, πού ἐκεῖνος μετέφερε!...

Ἔτσι κάποτε καμαρώνουμε κι ἐμεῖς, πού δέν εἴμαστε τίποτε, παρά μεταφορεῖς τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ. Στήν περίπτωση τοῦ ὄνου ὁ ἀγωγιάτης δίνει καί μερικές ξυλιές στά «καπούλια» τοῦ ὑπεροπτικοῦ ζῶου. Κάποτε καί ὁ Θεός δίνει μερικές «ξυλιές» στή ράχη μας!

• Ἐπιτρέπει μερικές δοκιμασίες, γιά νά συνειδητοποιοῦμε τά μέτρα μας καί νά μὴ τό «παίρουμε ἐπάνω μας», κατὰ τό δή λεγόμενο.

Ὑποφέρουν κι ἐκεῖνοι, πού ἐμεῖς τούς θαυμάζουμε, γιά νά καταλάβουμε, ὅτι εἶναι καί αὐτοί ἄνθρωποι. Διὰ τῶν πονεμένων ἀγίων καθοδηγεῖ καί μᾶς ὁ Θεός στό ἀνηφορικό μονοπάτι τῆς θλίψεως. Ἄλλωστε «διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Πράξ. ιδ' 22).

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Ἐπισκεφθῆτε τό Βιβλιοπωλεῖο μας

Ἐθν. Ἀντιστάσεως (Βασ. Ὀλγας) 103
172 36 Ἅγιος Δημήτριος (Μπραχάμι)
Τηλ. 2109765440
www.agiosbooks.gr
e-mail: agiosbooks@gmail.com

Θά βρῆτε **βιβλία**:

- Τήν ΑΓ. ΓΡΑΦΗ
- Λειτουργικά καί Ἑρμηνευτικά
- Ἀπολογητικά καί Ἀντιαιρετικά
- Διηγήματα καί Νεανικά-Παιδικά
- Βυζαντ. Μουσικῆς καί Λογοτεχνικά
- Κηρυκτικά-Κατηχητικά Βοηθήματα
- Ὅλα τά βιβλία τοῦ π. Δανιήλ Ἀεράκη
- Ἐκκλησιαστικά εἶδη:**
- Εἰκόνες ξύλινες καί σέ χαρτί.

—**Ἀφήστε με νά ζήσω!**
 —**Σοῦ ἀπαγορεύουν**
νά τό λές!
Κι ὄχι μόνο, ἀλλά
καί σέ σκοτώνουν.
Τό χέρι τῶν παιδοκτόνων
τό ὀπλίζει τό... κράτος!

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱ. Συνόδου

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπέστειλε στίς 9 Ἰουλ. 2019 τό παρακάτω δημοσιευόμενο Ἐγκύκλιο σημείωμα πρὸς ὅλες τίς Μητροπόλεις σχετικά μέ τό θέμα τῶν ἐκτρώσεων:

«*Ἐκ Συνοδικῆς ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 26ης μηνός Ἰουνίου ἔ. ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ ρηθείᾳ συνεδρία αὐτῆς, κατόπιν καί τῆς εἰσηγήσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Γάμου, Οἰκογενείας, Προστασίας τοῦ Παιδιοῦ καί Δημογραφικοῦ Προβλήματος, ἀπεφάσισεν ὅπως, ἀφ' ἑνός μὲν κοινοποιήσῃ τήν ἐπιστολήν τοῦ Κινήματος “Ἀφήστε με νά ζήσω”, πρὸς ἐνημέρωσιν ὑμετέραν καί τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος, ἀφ' ἑτέρου δέ καθιερώσῃ τήν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν, ὡς ἡμέραν ἀφιερωμένην εἰς τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς τοῦ Ἀγέννητου Παιδιοῦ».*

Ἐγκύκλιος τοῦ Μητρο. Ν. Σμύρνης

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωσε Ἐγκύκλιο μέ τὴν ὁποία καθιερώνει τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν, «ὡς ἡμέρα ἀφιερωμένη στήν προστασίαν τῆς ζωῆς τοῦ Ἀγέννητου Παιδιοῦ».

Ἐφέτος, πρώτη χρονιά πού ἰσχύει αὐτὴ ἡ καθιέρωσις, ἡ Κυριακὴ μετὰ τὴν Χρι-

στοῦ Γέννησιν συμπίπτει μέ τὴν ἡμέρα, πού ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία τιμᾷ τὴ μνήμη τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου Ἀγίων Νηπίων (29 Δεκεμβρίου).

Θα μπορούσαμε, λοιπόν, νά ποῦμε, πὼς ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι ἡ καταλληλότερη γιὰ νά ἐκφρασθεῖ ἡ Ἐκκλησία μας γιὰ τὴν προστασίαν τῆς ζωῆς τοῦ ἀγέννητου παιδιοῦ, ἀλλὰ καί ἐναντίον τῶν **ἐκτρώσεων**. Γιατί οἱ ἐκτρώσεις, πράγματι μοιάζουν μέ ἕνα σύγχρονο Ἡρώδη, πού ἀφαιρεῖ καθημερινά τὴ ζωὴ χιλιάδων ἀθῶων παιδιῶν σέ ὀλόκληρο τὸν κόσμο.

Τί εἶναι ἡ ἐκτροση; Ἐκτροση ἢ ἀμβλωση εἶναι ὁ βίαιος τεματισμὸς τῆς ἐγκυμοσύνης μέ τὴν ἀφαίρεση ἑνὸς ἢ περισσότερον ἐμβρύου ἀπὸ τὴ μήτρα τῆς γυναίκας. Γιὰ τὴ βίαιη διακοπὴ τῆς κυφορίας προβάλλονται διάφοροι λόγοι, κοινωνικοί, ψυχολογικοί, οικονομικοί καί ἄλλοι.

* * *

Σύμφωνα μέ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ ζωὴ τοῦ ἐμβρίου ἀρχίζει μέ τὴ **σύλληψή** του. Αὐτὸ σημαίνει, πὼς τό παιδί πού κυφορεῖ μιὰ γυναίκα εἶναι **ψυχοσωματικὴ** ἀνθρώπινη ὄντοτητα, δηλαδή, πλήρης ἄνθρωπος «**ἐξ ἄκρας συλλήψεως**». Ἐπομένως ἡ διακοπὴ τῆς κυήσεως γιὰ τὸν ὅποιονδήποτε λόγο συνιστᾷ παραβίαση τῆς ἐντολῆς «Οὐ φονεύσεις». Ἡ Ἐκκλησία ἀντιμετώπιζε ἐξ ἀρχῆς τίς ἐκτρώσεις ὡς φόνους καί τὴ συνέργεια σέ ἐκτροση ὡς συνέργεια σέ φόνο. Γι' αὐτὸ καί εἶναι μεγάλη ἁμαρτία. Ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀπολύτως λογικὸ τό ὅτι ἡ ἐκτροση καταδικάζεται

ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, τοὺς θεοφόρους Πατέρες, ἀλλά καὶ ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς Κανόνες.

Ἡ ἔκτρωση δὲν συνιστᾷ μόνο βαρύτερη παραβίαση τοῦ θείου Νόμου. Προκαλεῖ καὶ ὀλέθρια τραύματα στὴν ψυχосωματικὴ ὑγεία τῆς μητέρας. Ὅσον ἀφορᾷ στὴν ψυχικὴ τῆς ὑγεία, εἶναι ἐξαιρετικὰ σημαντικό νὰ ἀναφερθῆ, ὅτι οἱ γυναῖκες, ποὺ κάνουν ἄμβλωση, συχνὰ ἔρχονται ἀντιμέτωπες μὲ σοβαρὰ ψυχολογικὰ προβλήματα, ὅπως ἐνοχές καὶ κατάθλιψη. Τὸ 25% ἐξ αὐτῶν ἐπισκέπτεται ψυχίατρο, ἐνῶ σχεδὸν μίαι στίς δύο γυναῖκες ποὺ ἔχουν κάνει ἔκτρωση ἐμφανίζουν νευρικές διαταραχές.

Στὴν ἐξομολόγηση πολλῶν γυναικῶν, ποὺ ἔχουν διαπράξει αὐτὴ τὴν ἁμαρτία, οἱ **τύψεις τῆς συνειδήσεως** ἐξακολουθοῦν νὰ τίς βασανίζουν, καὶ ἄς τὴν ἔχουν ἐξομολογηθῆ πολλές φορές στό παρελθόν. Ἐννοεῖται πὼς μὲ τὴν ἐξομολόγηση συγχωρεῖται ἡ ἁμαρτία, ὁμως οἱ συνέπειές τῆς παραμένουν. Παράλληλα θέτει σὲ κίνδυνο καὶ τὴ σωματικὴ τῆς ὑγεία. Σὲ ἀρκετές περιπτώσεις προκαλεῖ αἱμορραγία, μολύνσεις, μείωση γονιμότητας, στειρότητα, προδιάθεση καρκίνου τῆς μήτρας, ἀκόμη καὶ θάνατο.

* * *

Οἱ ἐκτρώσεις παίζουν βασικὸ ρόλο καὶ στὴν ὀξυνση τοῦ **δημογραφικοῦ προβλήματος** τῆς χώρας μας. Εἶναι λυπηρὸ, πὼς στὴν πατρίδα μας, σύμφωνα μὲ μέτριους ὑπολογισμούς, γίνονται 300.000 ἐκτρώσεις τὸν χρόνο. Ἀπὸ αὐτές 40.000 γίνονται ἀπὸ νέες κοπέλλες κάτω τῶν 18 ἐτῶν, ἐνῶ ἕνα στὰ τέσσερα κορίτσια, ἡλικίας 14 ἕως 17 ἐτῶν, ἔχει προβῆ σὲ διακοπὴ κνήσεως.

Τὴν ἴδια στιγμή, ὁ χαμηλὸς ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων, γύρω στίς 90.000 ἀνὰ ἔτος, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ὑψηλὸ ἀριθμὸ τῶν θανάτων, γύρω στοὺς 120 χιλιάδες ἐτησίως, λόγω τῆς γήρανσης τοῦ πληθυσμοῦ, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὸ ἀρνητικὸ ἰσοζύγιο γεννήσεων καὶ θανάτων, μὲ πρόδηλη συνέπεια τὴν ἀπομείωση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας.

Ἡ πληθυσμιακὴ αὐτὴ συρρίκνωση δὲν ἀπειλεῖ μὲ κατάρρευση μόνον τὸ ἐκπαιδευ-

τικὸ, τὸ ἀσφαλιστικὸ καὶ τὸ σύστημα ὑγείας, ἀλλὰ ἀποτελεῖ μεγάλο κίνδυνο καὶ γιὰ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν ἐθνικὴ ἄμυνα τῆς πατρίδας μας.

* * *

Ἡ ἐλληνικὴ πολιτεία, ἡ ἐκάστοτε κυβέρνηση καὶ τὰ πολιτικὰ κόμματα, ὀφείλουν νὰ στηρίξουν τὴ σημερινὴ **ἐλληνικὴ οἰκογένεια** καὶ νὰ ἐνθαρρύνουν τὰ νέα ζευγάρια νὰ φέρουν ἕνα -δύο παιδιὰ ἀκόμη. Οἱ οἰκογένειες μὲ ἕνα καὶ μόνον παιδί δὲν μποροῦν νὰ καλύψουν τὸ πληθυσμιακὸ κενὸ ποὺ ἀφήνουν οἱ θάνατοι.

Γιὰ νὰ ἔρθουν ὁμως νέα παιδιὰ δὲν ἀρκοῦν μόνον οἱ προτροπές. Εἶναι ἀνάγκη νὰ στηριχθοῦν καὶ οἰκονομικά οἱ νέες οἰκογένειες. Παράλληλα, νὰ βοηθηθοῦν οὐσιαστικά, μὲ κάθε τρόπο οἱ τρίτεκνες καὶ οἱ πολύτεκνες οἰκογένειες, οἱ ὁποῖες ἀγωνίζονται νὰ ἀναθρέψουν τὰ παιδιὰ τους, ποὺ μὲ φόβο Θεοῦ ἔφεραν στὸν κόσμο.

Ἄγαπητοὶ ἀδελφοί·

Τὸ πρόβλημα δὲν ἀφορᾷ, ὁμως, μόνον τὴν Πολιτεία. Μᾶς ἀφορᾷ ὅλους. Ὅφειλουμε νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι διακοπὴ τῆς κυοφορίας σημαίνει αὐτομάτως καὶ διακοπὴ μιᾶς ἀνθρώπινης ζωῆς. Γι' αὐτὸ καὶ κανένας λόγος δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἠθικὰ ἐπαρκὴς γιὰ τὴν ἐπιλογὴ τῆς ἐκτρώσεως.

Ἄς εὐχόμεσθε, ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ φωτίζει ὅλους μας. Ἡ ζωὴ γιὰ μᾶς τοὺς Χριστιανούς συνιστᾷ κορυφαῖο δῶρο τοῦ Θεοῦ. Κανείς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἀφαιρέσει. Ἀντίθετα, κάθε ἀγέννητο παιδί ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζήσει. Ἐμεῖς ἔχουμε χρέος νὰ τὸ σεβαστοῦμε καὶ νὰ τὸ προστατεύσουμε.

Μέ θεομὲς πατρικὲς εὐχές
† Ὁ Νέας Σμύρνης Συμεῶν

Ἐγκύκλιος (20.3.16)
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου

(ἀποσπάσματα)

...Ἡ Ἐκκλησία, στηριζομένη πάνω στὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴν Ἱερά μας Παράδοση, πιστεύει ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ ὑφί-

σταται ἐξ ἄκρας συλλήψεως, ἀπό τή στιγμή δηλαδή τῆς γονιμοποίησης, ὅποτε γίνεται καί ἡ ἐμψύχωση τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπαιτεῖται, ὡς ἐκ τούτου, ἀπό τή στιγμή αὐτή, πλήρης σεβασμός καί προστασία πρὸς τὸ νέο ἀνθρώπινο πρόσωπο...

... Ἡ ἔκτρωση δέν ἀφορᾷ τή γυναῖκα καί τὸ σῶμα της, οὔτε τή γυναῖκα καί τὸν ἄνδρα της. Τὸ κυοφορούμενο εἶναι **ξεχωριστὸ πρόσωπο** με ἀναφορὰ στὸν Θεό. Καί εἶναι ὁ Θεός, πού ἔχει ἐξουσία πάνω του καί κανένας ἄλλος...

...Προβάλεται ὡς λόγος γιὰ τὴν ἔκτρωση ἢ διάγνωση ἀσθενειῶν εἰς τὸ ἔμβρυο, οἱ ὁποῖες καί θὰ κατατρύχουν τὸν ἄνθρωπο ὅταν γεννηθεῖ. Ὑπάρχουν ὁμως καί γεννηθέντα βρέφη με ἀσθένειες. Ἐπιτρέπεται καί τούτων ἡ θανάτωση; Ἄν μπορούμε νά φονεύσουμε τὸ ἀγέννητο, γιατί νά μὴν μπορούμε νά κάμουμε τὸ ἴδιο καί με τὸ γεννηθέν;...

... Κάνουμε ἔκκληση πρὸς ὅσες γυναῖκες ἢ οἰκογένειες ἀντιμετωπίζουν τὸ δίλημμα τῆς ἔκτρωσης γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο (οἰκονομικὴ στενότητα, ἀσθένειες τοῦ ἐμβρύου ἢ τῆς μητέρας, κοινωνικὴ κατακραυγὴ κ.ἄ.), νά μὴ διαπράξουν φόνο μᾶς ἀνυπεράσπιστης ὑπαρξῆς...».

Ὁ ἅγιος Πορφύριος γιὰ τὸ ἔμβρυο

Τὸ ἔμβρυο ἀκούει καί αἰσθάνεται μέσα στὴν κοιλιά τῆς μητέρας του. Ἀντιλαμβάνεται τίς κινήσεις καί τὰ συναισθήματά της, παρόλο πού ὁ νοῦς του δέν ἔχει ἀναπτυχθῆ.

Ὅ,τι αἰσθάνεται ἡ μητέρα, λύπη, φόβο, ἄγχος κ.λπ., τὰ ζῆ καί αὐτό. Ὅταν ἔχει χαρὰ, εἰρήνη, ἀγάπη στὸ ἔμβρυο, τὰ μεταδίδει σ' αὐτό μυστικά, ὅπως συμβαίνει με τὰ γεννημένα παιδιά.

Γι' αὐτὸ πρέπει ἡ μητέρα νά προσεύχεται πολὺ κατὰ τὴν περίοδο τῆς κνήσεως, νά ἀγαπάει τὸ ἔμβρυο, νά χαϊδεύει τὴν κοιλιά της, νά διαβάζει ψαλμούς, νά ψάλλει τροπάρια, νά ζῆ ζωὴ ἁγία.

Αὐτὸ εἶναι δική της ὠφέλεια, ἀλλὰ κάνει θυσίες καί γιὰ χάρη τοῦ ἐμβρύου, γιὰ

νά γίνῃ καί τὸ παιδί πιὸ ἅγιο, νά ἀποκτήσῃ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἅγιες καταβολές. Εἶδατε πόσο λεπτὸ πρᾶγμα εἶναι γιὰ τὴ γυναῖκα νά κυοφορεῖ παιδί; Πόση εὐθύνη καί πόση τιμὴ!...

«Ἀφήστε με νά ζήσω!»

(δελτίο τύπου τοῦ κινήματος)

...Προβήκαμε σέ διαφημιστικὴ καμπάνια σέ σταθμούς τοῦ ΜΕΤΡΟ, με ἀποκλειστικὸ σκοπὸ τὴν ἐνημέρωση γιὰ τὴ μοναδική καί ἀνεπανάληπτη ἀνθρώπινη ζωὴ, πού φιλοξενεῖται στὴν κοιλιά τῆς μητέρας, προβάλλοντας ἀποκλειστικὰ ἐπιστημονικὲς πληροφορίες γιὰ τὴν ἐνδομήτρια ζωὴ τοῦ ἐμβρύου.

Με μεγάλη μας ἔκπληξη βρεθήκαμε μπροστά σέ πρωτοφανῆ ἀντίδραση, πού σάν κύριο ἐπιχείρημά της εἶχε τὸ “δικαίωμα τῆς γυναίκας στὴν ἔκτρωση”. Εἶναι ἄξιο ἀπορίας πῶς, ἀπὸ ἀπὸ αὐτὰ πού ἀναφέρονται στὴν ἀφίσα, καταστρατηγοῦνται τὰ “δικαιώματα” τῶν γυναικῶν... Στὴν οὐσία ὁμως πρόκειται γιὰ προσπάθεια ἐνημέρωσης, ὅτι τὸ ἀγέννητο παιδί εἶναι ἐν ζωῇ ἄνθρωπος καί ὡς ἐκ τούτου ἔχει καὶ αὐτὸ δικαιώματα καί ἀξιώσεις προστασίας του.

... Ἐπειδὴ κάποιες ἰστοσελίδες ἀναφέρουν, ὅτι δὴθεν εἶναι παραπλανητικὲς οἱ πληροφορίες τῆς ἀφίσας καί δέν ἔχουν ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια, παραπέμπουμε στὴν ἰστοσελίδα www.afistemenaziso.gr, ὅπου ὑπάρχουν ὅλες οἱ ἐπιστημονικὲς πληροφορίες γι' αὐτὰ τὰ θέματα, πάντα με βιβλιογραφικὲς ἀναφορές...

Καί ὁ ἴδιος ὁ Πρωθυπουργὸς εἶπε προεκλογικά: “Ἐκτιμῶνται οἱ ἐκτρώσεις σέ 150.000 ἐτησίως... Ἔστω καί τὸ 10% νά ἀποφεύγαμε, θὰ εἶχαμε 10% νέες γεννήσεις”.

Πῶς θὰ ἀποφευχθοῦν, ὅταν “ἀπαγορεύεται” νά μιλήσουμε καί νά ἐνημερώσουμε δημόσια γιὰ τὸ ἀγέννητο παιδί, τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς; Ὑπάρχει κανεὶς πού δέν θαυμάζει τὸ μεγάλο μυστήριο;...

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Τελεῖται σωστά τό μυστήριό τῆς ἐξομολογήσεως;

Ο Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής βάπτισε «βάπτισμα μετανοίας». Ὅσοι πήγαιναν στό ρεῖθρο τοῦ Ἰορδάνου ἐξομολογοῦντο τίς ἁμαρτίες τους. Τό βάπτισμα ἐν Χριστῷ καί ἡ ἐξομολόγησις ἐν Χριστῷ παρέχουν τή χάρι. Καί ἡ **χάρις** ἰκανοποιεῖ «πάντα τά πρός σωτηρίαν αἰτήματα».

• Ἡ πρώτη λέξις, πού βγήκε ἀπό τό στόμα τοῦ Κυρίου, στήν ἀρχή τοῦ κηρύγματος Του, εἶναι τό «**μετανοεῖτε**» (Ματθ. δ' 17). Καί ἡ πρώτη πράξις κάθε πιστοῦ εἶναι τό «**μετανοεῖν**». Ἡ μετάνοια ὁδηγεῖ στό θεοφάνεια. «Μακάριοι οἱ καθαροί τῆ καρδία, ὅτι αὐτοί τόν Θεόν ὄψονται» (Ματθ. ε' 8). Μετάνοια εἶναι ἡ ἀποκάλυψις τῶν κρυφίων τῆς ψυχῆς πρός ἀπελευθέρωσι καί σωτηρία. Ἡ **ἀρρώστια** δέν ἀποκρύπτεται ἀπό τό γιατρό. Ὁ ἀσθενής τήν φανερώνει, γιατί πονάει.

• Ἡ προσοχή τοῦ ἐξομολόγου εἶναι νά ὁδηγήσῃ τόν ἁμαρτωλό σέ **ἐμπρακτὴ μετάνοια**. Αὐτό ἔκανε ὁ Ἰωάννης: «Ποιήσατε καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Λουκ. γ' 8). Ὁ ἐξομολόγος βοηθεῖ τόν ἐξομολογούμενο νά σκάψῃ τό παρελθόν, νά ψάξῃ γιά κρυφά ἁμαρτήματα καί νά τά βγάλῃ ἐξαγορευόμενος. Τόν βοηθεῖ καί γιά τά πρόσφατα. Βοηθεῖ καί στό νά κατανοήσῃ ὁ μετανοῶν «τί εἶναι ἁμαρτία;». Ἡ ἐξομολόγησις ἀναγκαστικά σήμερον εἶναι καί **κατήχησις καί ἀπολογητική**.

• Κάποτε ὁ ἐξομολόγος εἶχε ἔτοιμη τήν ψυχὴ πρός μετάνοια. Ἄκουγε καί στό τέλος ἔδινε μερικὲς **νουθεσίαις** πρός ἐνίσχυσι τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα. Σήμερον, τίς περισσότερες φορές, ἀντιμετωπίζει ψυχές ἀπροετοίμαστες. Θέλουν -λένε- νά ἐξομολογηθοῦν. Μὲ τήν ἐπιμονὴ συγγενικῶν ἢ ἄλλων προσώπων φθάνουν μέχρι τό ἐξομολογητήριο. Καί ἂν δέν πούν τό σύνηθες «**Δέν ἔχω κάνει τίποτε μεγάλο**», τό πολύ-πολύ νά προτείνουν στόν πνευματικό: «**Ρωτῆστε με, πάτερ**».

• Οἱ ψυχές αὐτές δέν ἔχουν ἔλθει σέ **συναίσθησι** τοῦ βάρους τῆς ἁμαρτίας. Δέν γνωρίζουν τό τοῦ Δαβίδ «αἱ ἁμαρτίαι μου ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ» (Ψαλμ. λζ' 4). Δέν μποροῦν νά κατανοήσουν, ὅτι «**ἡμάρτομεν ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμου θαλάσσης**». Ἐχουν ὅμως κάποια ἐπιθυμία νά ἐξομολογηθοῦν. Καί ἐδῶ χρειάζεται ἡ **στοργή**, ἀλλά καί ἡ **τέχνη** τοῦ πνευματικοῦ ἱατροῦ.

• Ἡ προσοχή τοῦ ἐξομολόγου εἶναι νά ἐλκύσῃ ψυχές στή μετάνοια, νά φέρῃ τίς ψυχές σέ βαθειά συναίσθησι, νά βοηθήσῃ τίς ψυχές νά ἐξαγορευθοῦν σωστά, εὐλιχρινά, μὲ συντριβὴ ὅλες τίς ἁμαρτίες τους.

• Ἡ προσοχή τοῦ ἐξομολόγου δέν εἶναι μόνο στό παρελθόν τῆς ζωῆς τοῦ μετανοοῦντος, ἀλλά καί στήν **πορεία τοῦ μέλλοντος**. Στό βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου τά πλήθη πού συνέρρεαν στόν Ἰορδάνη, δέν ἐξομολογοῦντο ἀπλῶς τίς ἁμαρτίες τους, ἀλλά καί ζητοῦσαν τόν τρόπο τῆς νέας τους ζωῆς. Δέν ἔλεγαν μόνο τό τί ἔπραξαν ἁμαρτωλὸ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ κατὰ τό παρελθόν, ἀλλά καί ρωτοῦσαν τόν Ἰωάννη γιά τό τί θά πράξουν στό μέλλον. Τό ἐρώτημα κοινὸ ἀπὸ τό στόμα ὅλων:

—«**Τί οὖν ποιήσομεν;**». Λοιπόν, τί θά κάνουμε;

Καί ὁ Ἰωάννης δίνει πρακτικὲς συμβουλές, πού ἡ ἐφαρμογὴ τους φανερώνει τὴν ἀλλαγὴ τῆς ζωῆς. Ἀλλοίμονο ἂν μετὰ τὴν ἐξαγόρευσι τῶν ἁμαρτιῶν ξαναεπιστρέφουμε στόν ἴδιο βόρβορο. Τότε θά συμβαίῃ αὐτό πού λέει ἡ παροιμία

(τήν ὑπενθυμίζει ὁ ἀπόστολος Πέτρος): «*Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καὶ ὕς λουσαμένη εἰς κυλισμόν βορβόρου*» (Β' Πέτρ. β' 2). Δηλαδή: Μοιάζουμε μέ τὸ σκυλί, πού γυρίζει πίσω στοῦ δικό του ξέρασμα (έμετό), καί μέ τὸ γουρούνι, πού ἀφοῦ λουστῆ, κυλιέται πάλι στοῦ βοῦρκο.

- Ἡ μετάνοια γιά τόν Ἰωάννη εἶναι **ἀποστροφή, στροφή καί μεταστροφή**. Γι' αὐτό καί στοῦ ἐρώτημα «Τί θά κάνουμε ἀπό δῶ καί πέρα;», ἀπαντᾷ συγκεκριμένα: —«Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι» (Λουκ. γ' 11).

- Νά μὴν ἀπαιτῆτε περισσότερα ἀπὸ ὅ,τι σᾶς παραχωρεῖ ὁ νόμος (ἀπάντησις στοῦς τελῶνες - Λουκ. γ' 13).

- Νά ἀρκῆσθε στοῦ μισθό σας (ἀπάντησις στοῦς στρατιωτικούς - Λουκ. γ' 14).

- Ἡ προσοχή τοῦ ἐξομολόγου ἐπεκτείνεται καί σέ ὅλο τὸ φάσμα τῆς ζωῆς τοῦ ἐξομολογουμένου. Κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς **Πεντηκοστῆς** οἱ χιλιάδες τῶν ἀκροατῶν συνετρίβησαν. Καί στοῦ τέλος τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἀπηύθυναν ὅλοι μαζί ἐρώτημα παρόμοιο μέ ἐκεῖνο πρὸς τόν Βαπτιστή: «Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί;». Καί ὁ Πέτρος δείχνει τὴ μετάνοια, τὸ βάπτισμα καί τὴν ἐφαρμογή τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. β' 37-38).

* * *

Κάποτε ἡ ἐπικράτησις μερικῶν σοβαρῶν ἁμαρτημάτων καί ἡ ἐξάπλωσις τους, σάν νά... παρασύρουν καί τόν ἐξομολόγο! Μέ ἀποτέλεσμα νά μὴν ἀσχολῆται (καί νά μὴ ρωτᾷ γι' αὐτά). Ὅποιος κι ἂν εἶναι ὁ ἐξομολόγος καί ὅποια προσωπικὴ ἄποψι κι ἂν ἔχη π.χ. στοῦ θέμα τῆς **ἀποφυγῆς τῆς τεκνογονίας**, δέν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστείλῃ τόν ἐξομολογούμενο στήν ἀπώλεια, διὰ τοῦ... ἐπιτραχηλίου!!! Κάθε τρόπος (καί εἶναι πολλοί) **ἀποφυγῆς τῆς τεκνογονίας** καί κάθε φορὰ πού ἀμνηστεύει ὁ ἐξομολόγος τοῦς καταφεύγοντας σέ αἰσχροῦς τρόπους καί ἀποφεύγοντας τὴ γέννησι παιδιῶν, βαρύνουν μέ τεράστια **εὐθύνη** τόν ἐξομολόγο.

- Προσοχή! Τὸ **πετραχήλι** εἶναι πρὸς λύτρωσι, ὄχι πρὸς χαμό. Τὸ πετραχήλι λύνει τίς ἁμαρτίες τῶν εἰλικρινῶς μετανοούντων. Δέν εἶναι γιά νά σκεπάζῃ καί νά διαιωνίσῃ ἐγκλήματα, ὅπως αὐτὸ τῆς ἀποφυγῆς τῆς τεκνογονίας. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μιλώντας γιά τὸ γάμο, κάνει σαφῆ λόγο γιά τὴν παιδοποιΐα: «*Ἡ ἐκείνου ἀρετὴ τότε φαίνεται, ὅταν πρὸς τὸ ἐπιτήδειον ἔργον ἄγῃται, ὅταν δέ πρὸς τὸ ἀλλότριον, οὐκέτι. Οἶον, ὁ οἶνος πρὸς εὐφροσύνην δέδοται, ἀλλ' οὐ πρὸς μέθην. Ὁ ἄρτος πρὸς τροφήν, ἢ μῆζις πρὸς παιδοποιΐαν*» (Ε.Π.Ε. 22,336). Με τ ἄ φ ρ α - σ ι ς : Τοῦ καθενός ἡ ἀρετὴ φαίνεται ἀπὸ τὸ ἂν ὅλα τὰ χρησιμοποιῆ γιά τὸ σκοπὸ τους. Ἄν τὰ χρησιμοποιῆ διαφορετικά, δέν εἶναι ἐνάρετος. Τὸ κρασί π.χ. ἔχει δοθῆ γιά εὐχαρίστησι, ὄχι γιά τὴ μέθη. Τὸ ψωμί ἔχει δοθῆ γιά τροφή, καί ἡ συζυγικὴ σχέση γιά τὴν παιδοποιΐα.

- Ἡ προσοχή τοῦ ἐξομολόγου ἐμπνέεται καί καθοδηγεῖται ἀπὸ τόν **ἐπίσκοπο**, ὁ ὁποῖος φυσικά δέν ἐπιτρέπεται νά ἐμπιστευτεῖται τὸ ἔργο τοῦ πνευματικοῦ σέ κληρικούς, πού εἴτε ἀπὸ ἄγνοια εἴτε ἀπὸ κοσμικὴ ἰδεολογία δέχονται ἢ καί ὑποστηρίζουν τὴν καταπάτησι τοῦ **θελήματος τοῦ Θεοῦ**. Ὁ ἐπίσκοπος ἀναθέτει τὸ ἔργο τοῦ πνευματικοῦ σέ σοβαροῦς, διακριτικούς καί ἐμπείρους κληρικούς. Ἡ σωστὴ καθοδήγησις τῶν πνευματικῶν τους τέκνων θά ξαναφέρῃ τὴν εὐλογία στὴ **χριστιανικὴ οἰκογένεια**. Κάθε σπίτι θά γίνῃ «*κατ' οἶκον ἐκκλησία*». Κάθε συζυγία θά καταστῆ δένδρο ἀγλαόκαρπο, πάντοτε πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Πίστις χωρίς κρατούμενα

Ρωμ. δ' 19-20

Πίστις νεκρογέρσεως (19)

Ἡ ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ ξεκινᾷ ἀπό τήν ἀπελπί-
σία τοῦ κόσμου. Τό μη δέν τῶν ἀνθρω-
πίνων νόμων εἶναι τό ξεκίνημα γιά τό
θαῦμα τοῦ Θεοῦ. Τά ἀνθρώπινα πράγματα κά-
ποτε ἐξασθενοῦν τελικά καί ἐξαφανίζονται.
Ἔνα δέν πρέπει νά ἐξασθενήσῃ: Ἡ πίστις καί
ἡ πάνω σ' αὐτήν στηριγμένη ἐλπίδα. Αὐτό συν-
έβη μέ τόν Ἀβραάμ. Δέν ἐξασθένησε καθόλου
ἡ πίστις του. Ἀντίθετα, ὅσο τά ἐμπόδια παρου-
σιάζονταν περισσότερο καί οἱ ἐπαγγελίες τοῦ
Θεοῦ πιο μεγάλες, τόσο δυνάμωνε ἡ πίστις τοῦ
πατριάρχου. Λέγει ὁ Παῦλος: «Καί μή ἀσθενή-
σας τῇ πίστει οὐ κατενόησε τό ἑαυτοῦ σῶμα
ἤδη νεκρωμένον, ἑκατονταετίας που ὑ-
πάρχων, καί τίν νεκρωσιν μήτρας Σάρρας» (στ.
19). Δηλαδή: Δέν ἀπίστησε ὁ Ἀβραάμ. Ἄν καί
ἦταν τότε κάπου ἑκατό ἐτῶν, δέν σκέφτηκε πώς
δέν μπορούσε πιά νά κάνει παιδιά, ὅπως ἐξάλ-
λου δέν μπορούσε καί ἡ Σάρρα.

Τά ἐμπόδια γιά τήν ἀπόκτησι παιδιοῦ:

- Ἡ ἡλικία του μεγάλη. «Ἐκατονταε-
της». 100 χρονῶν περίπου ἦταν ὁ Ἀβραάμ.
- Τό σῶμα του ἦταν νεκρό, ὡς πρὸς τή
λειτουργία τῆς παιδοποιΐας. «Νεκρωμένον τό
ἑαυτοῦ σῶμα».

- Ἡ Σάρρα ἡ σύζυγός του ἦταν στείρα.
Γεγονός «ἡ νέκρωσις τῆς μήτρας τῆς Σάρρας».

Ἦσαν αὐτά στοιχειοθετοῦν τόν ἀποκλεισμό
τῆς παιδοποιΐας. Καί ὅμως, ὁ Ἀβραάμ πιστεύει
στό θαῦμα. Ὅχι διότι αὐτός τό ἀξίζει, ἤ, ἔστω,
διότι αὐτός τό ζητάει, ἀλλά διότι ὁ Θεός τό θέ-
λει. Κι ὅταν ὁ Θεός θέλῃ κάτι, κανένα ἐμπόδιο
δέν ὑπάρχει ν' ἀνακόψῃ τί δράσι Του. Γιά τήν
ἡλικία τοῦ Ἀβραάμ, ἀλλά καί γιά τό θέλημα

τοῦ Θεοῦ, πού δέν βλέπει ἡλικίες, ἀλλ' ἐνεργεῖ
ὅταν Ἐκεῖνος εὐδοκῇ, λέει τό βιβλίο τῆς Γενέ-
σεως: «Ἐγένετο δέ Ἀβραμ ἐτῶν ἐνενηκοντα-
εννέα, καί ὤφθη Κύριος τῷ Ἀβραμ καί εἶπεν
αὐτῷ: Ἐγώ εἰμί ὁ Θεός σου: εὐαρέσῃτε ἐνώπιον
ἐμοῦ καί γίνου ἄμμεπτος» (Γεν. ιζ' 1).

- Ἡ ὑπαρξις τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ εἶναι
δεδομένη. Καί τά ἐμπόδια τῆς φύσεως δεδομένα.
Ἔνα ζητάει ἀπό μᾶς ὁ Θεός: Νά εὐαρεστοῦμε
ἐνώπιόν Του. Νά πιστεύουμε καί νά ζοῦμε κατὰ
τό θέλημά Του, «ἄμμεπτοι». Γιά τόν τρόπο, πού
ὑποδέχτηκε τό παράδοξο τοῦ Θεοῦ ὁ Ἀβραάμ,
λέει ἡ Γραφή: «Καί ἔπεσεν Ἀβραάμ ἐπί πρόσω-
πον αὐτοῦ καί ἐγένετο καί εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ
αὐτοῦ λέγων: Εἰ τῷ ἑκατονταετίᾳ γενήσεται υἱός;
Καί εἰ ἡ Σάρρα ἐνενηκοντα ἐτῶν τέξεται;» (Γεν. ιζ'
17). «Ἐγένετο», ἔγινε περιχαρῆς καί προσκύνη-
σε. Καί θαύμασε: Πῶ, πῶ, σέ τέτοια ἡλικία θ'
ἀποκτήσω λοιπόν παιδί! Τά ἀδύνατα, δυνατά!
Αὐτή εἶναι ἡ πίστις τοῦ Ἀβραάμ. «Μή ἀδυνατί-
σει παρά τῷ Θεῷ ῥῆμα;» (Γεν. ιν' 14). Ὑπάρχει τί-
ποτε ἀδύνατο γιά τό Θεό;

- Ὅλα τά ἐμπόδια ξεπερνοῦνται γι' αὐτόν,
πού πιστεύει σπίν ἀνάστασι. Καί ἦταν ὁ Ἰσα-
άκ υἱός ἀναστάσεως. Ἀπό νεκρό τάφο
ξεφυτρώνει ἄνθος. Ἀπό νεκρό ἀνδρικό σῶμα
προέρχεται ζωντανό σπέρμα. Σέ νεκρό γυναι-
κεῖο σῶμα βλαστάνει ἀνθρώπινο λουλούδι.
Δύο φορές παρουσιάζει τή νέκρωσι ὁ Παῦλος,
γιά νά δοθῇ ἔμφασις στή ζωή. Καί εἶναι ὁ Ἰσα-
άκ, τό λουλούδι τοῦ θαύματος, τύπος τοῦ Χρι-
στοῦ. Εἶναι τύπος τῆς ἐκ Παρθένου γεννήσεώς
Του, ἀλλά καί τύπος τῆς ἀναστάσεώς Του.

Θά μπορούσε νά γίνῃ αὐτό τό θαῦμα, ἂν εἶχε
ἀσθετική πίστι ὁ Ἀβραάμ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Πί-
στευσε καί ὁ Ἀβραάμ, πίστευσε καί ἡ Σάρρα. Καί

τό θαύμα, ως φυσικό αποτέλεσμα της παντοδυναμίας του Θεού, έλαμψε. Στο κεφάλαιο της πίστεως (11ο της προς Έβραίους) αναφέρεται ως θαυμαστό γεγονός της πίστεως και η γέννησι του Ίσαάκ: «Πίστει και αυτή η Σάρρα δύναμιν εις καταβολήν σπέρματος έλαβε και παρά καιρόν ηλικίας έτεκεν, επει πιστόν ηγήσατο τον επαγγελμαμένον. Διό και εφ' ενός γεννήθησαν, και ταυτα νενεκρωμένον» (Έβρ. ια' 11-12).

Πίστις χωρίς αμφιβολίες (20)

Όχι μόνο ασθενική πίστι δεν είχε ο Άβραάμ, αλλά η πίστις του είχε μηδέν αμφιβολία. Αυτό ο Παύλος τό λέγει με τη φράσι «Ου διεκρίθη τη άπιστία». Σε όσα λέγει ο Θεός δεν χωρεί διάκρισις: εκείνα είναι σπουδαία, εκείνα έπουσιώδη· εκείνα μου άρέσουν, εκείνα δεν μέ ικανοποιούν· εκείνα πρέπει να δεχθώ, εκείνα μπορώ και να τ' άρνηθώ. Μία τέτοια πίστις ισουδυναμει με τη δική μας λογική και άρα είναι πίστις στον έαυτό μας, όχι στο Θεό· είναι θεοποίησης του εγώ. Λέγει, λοιπόν, στον έπόμενο στίχο για την «άδιάκριτη» πίστι του Άβραάμ: «Είς δέ την επαγγελίαν του Θεού ου διεκρίθη τη άπιστία, αλλά ενεδυναμώθη τη πίστει, δούς δόξαν τω Θεω» (στ. 20). Δηλαδή: Δεν αμφιταλάντευθηκε ως προς την εκπλήρωσι της επαγγελίας του Θεού. Αντίθετα, η πίστις του δυνάμωσε και δόξασε τον Θεό.

● Μηδέν αμφιβολία για την επαγγελία του Θεού! Αυτό σημαίνει τό «Είς δέ την επαγγελίαν του Θεού ου διεκρίθη τη άπιστία» (στ. 20). Δεν μέ ενδιαφέρει, αν προσκρούουν στην ανθρώπινη λογική τά όσα λέγει ο Θεός. Άλλωστε φαινομενικά προσκρούουν στην πραγματικότητα η λογική άπαιτεί ύπακοή στο Θεό της αγάπης και της παντοδυναμίας, όπως η λογική άπαιτεί τό ανεγειρόμενο σπίτι να στηρίζεται σε κολώνες ασάλευτες και όχι σε γυψοσανίδες! Δεν μέ ενδιαφέρει, αν ο κόσμος παρεβάλλη εμπόδια πολλά, η αν φαίνεται ακατόρθωτο τό ζητούμενο από τό Θεό. Για την πίστι μέ μηδέν αμφιβολία και μηδέν ενδοιασμούς ισχύει τό «Λάλει, Κύριε, και ό δουλός σου άκούει».

● Μά, θά ρωτήση κάποιος, είχε πάντοτε τέτοια άτράνταχτη και άμετεώριστη πίστι ό Άβραάμ; Γεγονός είναι ένα, ότι και η πίστις

είναι από τίς δυνάμεις εκείνες της ψυχής, πού αὐξομειώνονται, ανάλογα μέ τόν προσωπικό άγωνα και μέ τη χάρι του Θεού. Είχε πίστι, η όποία σταδιακά δυνάμωνε. Και σε κάποια στιγμή δυνάμωσε τόσο πολύ, ώστε έγινε ασυγκράτητη σε δρᾶσι. «Ενεδυναμώθη τη πίστει, δούς δόξαν τω Θεω» (στ. 20).

● Αν η πίστις και τά έργα θεωρηθοῦν ως οι δύο δυνάμεις του πνευματικού ανθρώπου, οφείλουμε να δεχθοῦμε, ότι όπως τά έργα αυξάνουν διαρκώς, έτσι και η πίστις. Γι' αυτό άλλωστε ό Χριστός μίλησε και για λίγη πίστι («ως κόκκον σινάπεως». Ματθ. ιζ' 20) και για μεγάλη πίστι («τοσαύτη πίστις». Λουκ. ζ' 9) και για σβήσιμο της πίστεως («ίνα μή εκλίπη η πίστις σου». Λουκ. κβ' 32).

● Και πώς δυνάμωνε συνεχώς η πίστις του Άβραάμ; Φαίνεται από τη φράσι «Δούς δόξαν τω Θεω» (στ. 20). Οι σχέσεις του μέ τό Θεό ησαν δοξολογικές. Έμεις, αντί να δοξάζουμε, για όσα μᾶς δίνει, για όσα επιτρέπει, για όσα μᾶς υπόσχεται για την έπουράνιο βασιλεία του, γογγύζουμε και μεψιμοιροῦμε.

Ο άγιος έχει βάλει σαν σκοπό του, να δοξολογή τό Θεό «έν παντί». Έμεις αφήνουμε την περιέργεια και την πολυπραγμοσύνη να μᾶς παρασύρουν σε αναζητήσεις γύρω από τά μυστήρια του Θεού. Ο άγιος δέχεται «άνευ ὄρων» όσα λέει ο Θεός. «Άρα -λέει ο Χρυσόστομος- τό μή περιεργάζεσθαι, δοξάζειν έστι τον Θεόν, όπως οὔν τό περιεργάζεσθαι, πλημμελεῖν» (Ε.Π.Ε. 16β,592). Μετάφρασις: Τό να μή περιεργαζόμεθα θεϊκά πράγματα, σημαίνει ότι δοξάζουμε τό Θεό, όπως τό να εξετάζουμε, σημαίνει άμαρτία.

● Ένα μποροῦμε και πρέπει να κάνουμε· αυτό, πού έπραξαν και οι Άπόστολοι. Θερμά τον παρακάλεσαν: «Πρόσθες, Κύριε, ημίν πίστιν» (Λουκ. ιζ' 5). Να δυναμώση η πίστις μας. Τότε καμμία αμφιβολία παραδοχής των ὄσων λέγει ο Θεός· καμμία αντίρρησις στην εφαρμογή του θελήματός Του.

Δ.Γ.Α.

Έκδημιές

Επίσκοπος λόγιος, αλλά παραμερισμένος**† Ο Άχελώου Εύθύμιος**

Παραμονές Χριστουγέννων ανεχώρησε για τή θριαμβεύουσα εν ούρανοις Έκκλησία ό επίσκοπος π. Εύθύμιος (Στύλιος). Τά χρόνια, πού τόν στόλισε ή άρχειρωσύνη, ήσαν 50! Άλλ' ένω ή άρχιερωσύνη τόν στόλισε, ή έκκλησιαστική διοίκησης τόν περιφρόνησε.

Τόν λόγιο αυτό επίσκοπο, τόν άκέραιο κληρικό, τόν ποιμένα τόν καλό, τόν συγκροτημένο κατηχητή και ήεροκήρυκα, τόν δόκιμο συγγραφέα, τόν σεμνό και άφιλάργυρο, τόν άφησε τό έκκλησιαστικό κατεστημένο κυριολεκτικά «στην άκρη». Δέν θέλησε νά τόν εκλέξη ποιμένα σε καμία Μητρόπολι. Τόν διατηρούσε βοηθό «τιτουλάριο»!

Τό... λάθος του; Ήταν έπιλογή και χειροτονία του μεγάλου και άνεπαναλήπτου Άρχιεπισκόπου Άθηνών κυρού Έρωνούμου Α' (Κοτσώνη).

Ή έξόδιος άκολουθία έψάλη στις 28 Δεκεμβρίου 2019 στό Μητροπολιτικό Ναό Άθηνών, χοροστατούντος του Άρχιεπισκόπου Άθηνών κ. Έρωνούμου Β'. Ο παλαιός του φίλος Άρχιεπίσκοπος Άλβανίας π. Άναστάσιος συνέταξε ζωντανό κείμενο για τήν εκδημία του κοιμηθέντος σεβασμίου επισκόπου. Τό δημοσιεύουμε κατωτέρω:

Ή είδηση τής εις Κύριον εκδημίας του άγαπητου άδελφου έν Χριστώ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Άχελώου κυρού Εύθυμίου προκάλεσε εις τούς πολλούς φίλους και συνεργάτες του ιδιαίτερη θλίψη.

Γόνος εύπόρου οικογενείας του Άγρινίου, από τά νεανικά του χρόνια αποφάσισε νά άφιερωθή πλήρως εις τήν Έκκλησίαν έντασσόμενος εις τήν Άδελφότητα Θεολόγων «Ή Ζωή», τά μέλη τής όποίας άνέκαθεν διεκρίνοντο για τήν άυταπάρηση, τήν άκεραιότητα, τή λιτότητα βίου, τόν ήεραποστολικό ζήλο, τόν βασιζόμενο στην Άγία Γραφή, τό

Πατερικό πνεύμα και τή λειτουργική ζωή και τήν Όρθόδοξη πνευματικότητα.

Έργάστηκε ως λαϊκός θεολόγος σε διάφορους τομείς τής χριστιανικής κινήσεως (κήρυγμα, άρθρογραφία, κατήχηση) και ιδιαίτερα ως Γεν. Γραμματεύς του Διεθνούς Οργανισμού Όρθοδ. Νεολαίας «Σύνδεσμος».

Μέ έντονο πάντα ένδιαφέρον τόσο για τήν Έσωτερική, όσο και τήν Έξωτερική Έεραποστολή, τήν ένότητα τής Έκκλησίας και τή μαρτυρία της στό σύγχρονο κόσμο.

Ός Έπίσκοπος υπήρξε στενός συνεργάτης του έμπνευσμένου Άρχιεπισκόπου Έρωνούμου Α', μέ σημαντική συμβολή στό ποιμαντικό και κατηχητικό έργο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος.

Διδάκτωρ τής Θεολογικής Σχολής Άθηνών μέ ύψηλή θεολογική κατάρτιση, ποιμαντική εύαισθησία και δράση, προσέφερε ουσιαστικό συγγραφικό έργο, άσχολούμενος ιδιαίτερα μέ κατηχητικά, όμιλητικά, οικολογικά και άλλα σύγχρονα θέματα.

Σοβαρός, σεμνός, έργατικός, δημιουργικός, πάντοτε άξιοπρεπής, άκόμα και σε ώρες άδικίας και δοκιμασίας.

Είχε ουσιαστική έμπειρία του μυστηρίου του Σταυρού και τής Άναστάσεως, άκτινοβολούσα εύγένεια και έλπίδα, άφορώντας «εις τόν τής πίστεως άρχηγόν και τελειωτήν Ίησοῦν» (Έβρ. ιβ' 2).

Μετέχοντες εις τό πένθος τής εκδημίας του μακαριστου Μητροπολίτου Άχελώου κυρού Εύθυμίου εις Κύριον, «όν ήγάπησε» και διηκόνησε έξ όλης τής ψυχής του, έτελέσαμεν εις τό παρεκκλήσιον τής Άρχιεπισκοπής Τιράνων τρισάγιον, δεόμενοι υπέρ άναπαύσεως τής εκλεκτής αυτής ψυχής εις χώραν ζώντων.

Αιώνια σου ή μνήμη, προσφιλέστατε άδελφέ και συλλειτουργέ ήμών, Εύθύμιε.

† Ο Τιράνων και πάσης Άλβανίας
Άναστάσιος

Οικοδόμος οικοδομείται

† Σπυρίδων Γαβραλίδης

Στις 9 Ιανουαρίου 2020 έξεδήμησε εις Κύριον ὁ ἐκλεκτός φίλος καί θερμός χριστιανός Σπυρίδων Γαβραλίδης, ὁ γνωστός ὡς μαστρο-Σπύρος. Γεννήθηκε στή Μακεδονία (στή Δραγασιά Τσοτυλίου). Οἰκοδόμος στό ἐπάγγελμα. Ναοκτίστης ἡ εἰδικότητά του. Σπάνια τεχνίτης γνωρίζει τόσο καλά τήν τέχνη ἀνοικοδημῆσεως νᾶων μέ θόλους καί τρούλους.

• Λόγω ἐπαγγέλματος βρισκόταν συχνά μέσα σέ ἐκκλησία, ἀλλά μέσα του δέν ἦταν ἡ Ἐκκλησία. Τίμιος ὡς τεχνίτης καί ὡς συνεργάτης, ἀλλ' ὄχι συνειδητός χριστιανός.

• Ἦρθε ὁμως ἡ ὥρα τῆς κλήσεως. Πάνω στίς σκαλωσιές ἐκκλησίας πού οἰκοδομοῦσε, ἄκουσε δυνατά μέσα του τή φωνή τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐκκλησία ἐν προκειμένῳ ἦταν τό καθολικό τῆς ἱ. Μονῆς Κεχαριτωμένης στήν Τροιζήνα. Ἐκεῖ ὁ μαστρο-Σπύρος σάν νά θαμπώθηκε. Δέν εἶδε κανένα ὄραμα. Εἶδε τή συνεπῆ πνευματική ζωή τῶν μοναχῶν, τήν ἀγάπη καί καλωσύνη τους, ἀλλά καί τήν εὐγένεια καί τήν περιποίησι πού τοῦ ἔδειχναν.

• Ὅλα αὐτά ἔγιναν ὁ οὐράνιος μαγνήτης, πού εἴλκυσε τήν ψυχή τοῦ ἀρχιμάστορα. Καί ἀπό τότε παραδόθηκε στόν Τεχνίτη τοῦ παντός, στόν Παντεχνήμονα Λόγο, στόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ οἰκοδόμος οἰκοδομήθηκε! Ἐγινε ὁ ἴδιος «Θεοῦ οἰκοδομή» (Α΄ Κορ. γ' 9) καί «ναός τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Κορ. γ' 16). Συναρμολογήθηκε στήν οἰκοδομή τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ μέσα του ἐπέτρεψε στή χάρι νά θέσει γερά τό «θεμέλιο», τόν ἀκρογωνιαῖο λίθο (Ἐφεσ. β' 21).

• Ἡ μετάνοια τόν ἄλλαξε. Ἀγάπησε τήν πνευματική ζωή, ἔγινε ἐραστής τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀφιερῶθηκε στήν Ἐκκλησία.

• Δέν σταμάτησε τό ἐργολαβικό του ἔργο. Ἀλλά κάθε φορά, πού ἀνέβαινε στή σκαλωσιά γιά νά ὑποστυλώσει καλά καί νά δέσει τήν οἰκοδομή, στό μυαλό του ἐρχόταν Ἐ-

κεῖνος, πού ἀνέβηκε πάνω στό ἱκρίωμα, στή σκαλωσιά τοῦ Σταυροῦ, γιά νά μᾶς ἀνεβάσει ψηλά καί νά κτίσει τήν οἰκοδομή τῆς σωτηρίας μας.

• Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλη στίς 10 Ἰανουαρίου στήν ἱ. Μονή Κεχαριτωμένης, ὅπου μετά τήν κοίμησι τῆς συζύγου του Βασιλικῆς, διερχόταν τή ζωή του.

• Ὁ καλοκάγαθος καί εὐχάριστος μαστρο-Σπύρος ἀγάλλεται τώρα στήν ἀχειροποίητη οἰκοδομή, σέ κάποια «μονή» τοῦ Οὐρανοῦ (Ἰωάν. ιδ' 2).

Γόνος εὐσεβοῦς οἰκογενείας

† Γεώργιος Στεφανίδης

Στις 13 Ἰανουαρίου 2020 έξεδήμησε πρὸς Κύριον ἐκλεκτό μέλος τοῦ Συλλόγου μας, ὁ Γεώργιος Στεφανίδης. Ὁ μεταστάς ἦταν ὁ πρωτότοκος υἱός τοῦ περίφημου περιπτερά τῆς πλ. Συντάγματος.

Δέν ὑποχωροῦσε ὁ μακαριστός Ἰωάννης Στεφανίδης, καί ἄς εἶχε ἐννέα παιδιά. Ἡ Κυριακή γι' αὐτόν ἦταν Κυριακή. Σέ ἐποχή, πού τήν Κυριακή ἡ πλ. Συντάγματος ἐσφίζε ἀπό κόσμος, ἐκεῖνος δέν ἄνοιγε ποτέ τό περίπτερό του. Ἀνὴρ ἀληθῶς χριστιανός ὀρθόδοξος.

Τά παιδιά του ἔμειναν μέ τό παράδειγμα τῶν γονέων. Ὁ Γεώργιος ἦταν ὁ πρῶτος. Μέχρι πρό ὀλίγων ἐτῶν ἦταν τακτικός ἀκροατής τοῦ κηρύγματος τοῦ Συλλόγου, συμμετέχων σ' ὅλες τίς δραστηριότητές του. Ἐφυγε σέ μεγάλη ἡλικία (92 ἐτῶν). Πορεύθηκε νά συναντήσῃ τοὺς πιστοὺς γονεῖς του καί τρεῖς ἀπό τίς ἀδελφές του (δασκάλες), πού προπορεύθηκαν. Ἡ εὐγενής του ψυχή, θέλουμε νά πιστεύουμε, ἀναπαύεται ἐν χώρᾳ δικαίων.

Τόμοι τοῦ «Βαπτιστοῦ»

Κυκλοφόρησε ὁ τόμος τοῦ «Βαπτιστοῦ» τοῦ 2019. Δεμένος. Τιμᾶται 12 εὐρώ.

Διατίθενται μέ τήν ἴδια τιμή Τόμοι καί προηγουμένων ἐτῶν.

Τηλέφ.: 2103212713 καί 2109765440.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ἐνότητα καὶ ἰσότητα

Ἦροτοῦ νά φανερωθῆ ὁ Χριστος, νόμιζαν οἱ Ἰσραηλίτες, ὅτι γι' αὐτούς μόνο θά ἐρχόταν ὁ Μεσσίας. Ἦταν ἀδιανόητο γιά τή στενοκαρδῆ ἀντίληψί τους, ὅτι εἶναι δυνατόν νά σωθοῦν ὅλα τά ἄλλα ἔθνη.

- Νά ὅμως, πού ὁ ἀπόστολος Παῦλος γι' αὐτό ἀκριβῶς ἐκλέχτηκε ἀπό τόν Θεό, γιά νά μεταφέρῃ τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου στά ἔθνη.

- Τόν Παῦλο ἀκολούθησαν καί οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι.

- Τό Εὐαγγέλιο πῆρε οἰκουμενικές διαστάσεις.

- Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ χῶρος, ὅπου δέν ὑπάρχουν διακρίσεις, ἀλλ' εἰσέρχονται ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι πιστεύουν στόν Κύριο. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Καί σ' αὐτό τό σῶμα σύσσωμα εἶναι καί τά ἔθνη.

- Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ κληρονο-

μία τοῦ Θεοῦ. Καί σ' αὐτή τήν κληρονομία συγκληρονόμα εἶναι ὅλα τά ἔθνη.

- Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μετοχή στή ζωῆ τοῦ Χριστοῦ. Καί σ' αὐτή τή μετοχή συμμετοχα εἶναι ὅλα τά ἔθνη.

Τήν ἀλήθεια αὐτή τουίζει ὁ ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν Παῦλος: «(Ἀπεκαλύφθη) εἶναι τά ἔθνη συγκληρονόμα καί σύσσωμα καί συμμετοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ διά τοῦ εὐαγγελίου» (Ἐφεσ. γ' 6). Δηλαδή: «Ἀποκαλύφθηκε, ὅτι οἱ ἐθνικοί εἶναι μαζί μέ τούς Ἰουδαίους συγκληρονόμοι καί μέλη τοῦ ἰδίου Σώματος, τῆς Ἐκκλησίας, καί συμμετοχοί τῆς εὐλογίας, πού ὑποσχέθηκε ὁ Θεός. Ὅλα αὐτά ἐπιτελοῦνται διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὕστερα ἀπό τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου καί τήν ἀποδοχή του».

- Ὅσοι πιστεύουν στόν Ἰησοῦ Χριστο, ἄσχετα ἀπό προέλευσι, συμμετέχουν στό βίο τοῦ Χριστοῦ, ζοῦν ἀπό τώρα τή χαρά τῆς κληρονομίας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

- Στόν κόσμο ὑφίστανται διακρίσεις, ἀνάμεσα σέ πλουσίους καί φτωχοῦς, σέ σοφοῦς καί ἀγραμμάτους, σέ ἄσπρους καί μαύρους, σέ ἀφεντικά καί ἐργάτες, σέ ἄρχοντες καί ἀρχομένους. Ὅλες αὐτές οἱ διακρίσεις ἔχουν παύσει νά ὑπάρχουν στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἐκκλησία. Τό Εὐαγγέλιο καταργεῖ κάθε εἶδος ἀνισότητος καί κηρύττει τήν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐνότητα καί ἰσότητα.

Ἡ ἀφίσα κατατρόμαξε ἐνόχους!

Ἦί σῆμα ἐξέπεμψε ἡ ἀφίσα, πού ἀναρτήθηκε σέ συρμούς τοῦ Μετρό καί προκάλεσε τή βίαιη ἀντίδρασι τῆς κρατικῆς ἐξουσίας;

1. Ἐκδόθηκε ἀπό τό κίνημα «Θέλω νά ζήσω» ἡ «Ἀφήστε με νά ζήσω». Εἶναι ἡ

ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἄγγελ. Μπότζιου

Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας, 25 Μαρτίου 124, Περιστέρη

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικής: δολ. 25.

Καναδά καί Αὐστραλίας: δολάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

φωνή του αγέννητου παιδιοῦ, πού δέν μπορεῖ ἀκόμα νά μιλήσῃ. Εἶναι ἡ ὑπεράσπισις τοῦ ἀθώου κατηγορουμένου, πού ἀναπολόγητος καταδικάζεται στήν ἐσχάτη τῶν ποινῶν, στόν πιό σκληρό θάνατο. Εἶναι ἡ συνηγορία σέ ἑκατοντάδες χιλιάδες ζωντανά βρέφη, πού ἀνυπεράσπιστα ὀδηγοῦνται στήν ἄγρια σφαγή τῶν **ἐκτρώσεων**.

2. Τί παρουσιάζει ἡ ἀφίσα; Ἐνα **βρέφος** στό σάκκο τῆς κυήσεως, μέ ἤδη ἀνεπτυγμένη τή σωματική διάπλασι, πού δέχεται ἄσπλαχνα τή φονική ἐπίθεσι ἀπό τόν ἐκτρωσιολόγο γιατρό.

3. Δίνει **ἐπιστημονικά στοιχεία** γιά ἐνημέρωσι σχετικά μέ τήν ἀνάπτυξι τοῦ ἐμβρύου, ὅπως: «*Ἀπό τή 18ῃ ἡμέρα κτυπᾷ ἡ καρδιά του*» - «*Ἀπό τή 42ῃ ἡμέρα ἀνιχνεύονται ἐγκεφαλικά κύτταρα*» - «*Ἀπό τήν 8ῃ ἐβδομάδα ὅλα τά ὄργανά του ἔχουν δημιουργηθεῖ*» - «*Ἀπό τή 10ῃ ἐβδομάδα νειώθει πόνο*».

4. Προτρέπει ὅλους τοὺς εὐαίσθητους ἀνθρώπους: «**Διαλέξτε τή ζωή!...**».

5. Ὑπογράφεται: «**Κίνημα ὑπέρ τῆς ζωῆς**».

• Θίγει κανέναν μιά τέτοια ἀφίσα; Γιατί «**ἐταράχθησαν**» οἱ «**βασιλεῖς τῆς γῆς**», ὅπως τότε ὁ **Ἡρώδης**; Ἄν εἶχαν ἀντίρρησι στό σύνθημα «**Θέλω νά ζήσω**», ἄς ἀνέβαζε ὁ ἀρμόδιος ὑπουργός (Κ. Καραμανλῆς) τήν ἀντίθετη ἄποψι: «**Θέλω νά σκοτώνω, καί μάλιστα παιδιά!**» Ἄν διαθέτουν ἄλλα ἐπιστημονικά στοιχεία, ἐλεύθεροι ἦσαν νά τά ἐκθέσουν πολιτισμένα, μιά πού αὐτοί, ὡς κρατική ἐξουσία, δέν θά πλήρωναν γιά μιά δική τους σχετική ἀφίσα. Ἄν δέν τοὺς ἄρεσε ἡ ἀφίσα μέ τό βρέφος πού κυφορεῖται, ἄς τύπωναν ἄλλη ἀφίσα μέ ἕνα **σκυλί!**

Στ' ἀλήθεια, ἂν σ' ἕνα σκυλάκι πετοῦσαν φόλα γιά νά ψοφήσῃ καί τό σκυλάκι ἐμφανιζόταν σέ ἀφίσα νά λέη «**θέλω νά ζήσω**», θά τήν κατέβαζαν τήν ἀφίσα του; Ἄστειεύεσθε; Γι' αὐτούς πού κυβερνοῦν αὐτό τόν τόπο, τό σκυλάκι ἔχει δικαίωμα, τό παιδάκι δέν ἔχει. Τό **σκυλάκι** πρέπει νά ζήσῃ, τό παιδάκι πρέπει νά πεθάνῃ!

• Ἐξήγγειλε ὁ κ. Πρωθυπουργός ἐπίδομα **2.000 εὐρώ** γιά κάθε παιδί πού γεν-

νιέται. Ἐπαινετό. Ἄλλά τό κράτος μέ τό ἕνα χέρι δίνει βοήθημα στό παιδί πού γεννιέται, καί μέ τό ἄλλο **χέρι** δίνει τό κοφτερό μαχαίρι στόν ἐκτρωσιολόγο νά σφάξῃ τό **ἀγέννητο παιδί!**

Γιατί αὐτή ἀντινομία; Γιατί αὐτό τό τραγελαφικό; Ἄν μποροῦσε τό νεογέννητο βρέφος νά μιλήσῃ, θά φώναζε: «**Γιατί ἐμᾶς μᾶς θέλετεκαί τ' ἀδελφάκια** μας, πού εἶναι λίγους μόλις μῆνες μικρότερα, τά σφάζετε; **Γιατί; Γιατί; Γιατί; Γιατί** ἐμᾶς μᾶς ἀγαπᾶτε καί τ' ἀδελφάκια μας τά πολτοποιεῖτε; **Γιατί; Γιατί; Γιατί;...**!»!

Στίγμα τοῦ «πολιμοῦ» μας!

Ξλευθερία δέν εἶναι νά κάνῃς ὅ,τι θέλεις. Ἐλεύθερος εἶσαι ὅταν κάνῃς **ὅ,τι θέλει ὁ Θεός**, ὁ δημιουργός καί ὁδηγός τοῦ Σύμπαντος. Ἐλευθερία δέν εἶναι νά λές: «**Εἶμαι ἐλεύθερος νά σκοτώνω!**»!

—*Μά, θά πῆτε, αὐτό δέν τό λέει κανείς.*

• **Κανείς; Καί ὅμως!** Ποιός κατέβασε πρόσφατα τήν **ἀφίσα** ἀπό τοὺς συρμούς τοῦ Μετρό; Αὐτοί, πού ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας τάχα τῶν γυναικῶν σκοτώνουν τά ἀθώοτερα πλάσματα, ἀγέννητα παιδιά, μέ τή διαδικασία τῶν **ἐκτρώσεων**.

• Ὑπάρχει πιό ἐλεύθερο σύνθημα ἀπό τό «**Θέλω νά ζήσω**»; ἢ ἀπό τό «**Ἀφῆστε με νά ζήσω**»; Ποιός τό ζητάει αὐτό; Τά **κυφορούμενα βρέφη**. Τί ζητοῦν; Νά ζήσουν. Καί τό κράτος, πού τάχα εἶναι φιλελεύθερο καί τάχα εἶναι ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας, ἔχει θέσει σέ ἐφαρμογή νόμο, πού λέει:

—*Ὅχι! Ἐγώ δέν θέλω νά ζήσετε! Ἐγώ θέλω καί ἐπιτρέπω νά σᾶς σκοτώσουν!*

Ποιοί; Οἱ **φόνισσες** μητέρες σας. Οἱ **φονιάδες** πατεράδες σας. Οἱ **δολοφόνοι ἐκτρωσιολόγοι** γιατροί, πού ὅταν σᾶς σκοτώνουν, ἀπό μένα θά πληρώνονται!...

• Ὅταν μιά ἀθώα καί ἐπιστημονική ἀφίσα θύμιζε, ὅτι τά **κυφορούμενα βρέφη** εἶναι ἀνθρώποι, μέ καρδοῦλα, μέ κεφαλάκι, μέ ποδαράκια, ἀμέσως θίχτηκε ἡ **ἀνελευθερία** μερικῶν γυναικῶν καί μερικῶν ἀθέων πολιτικῶν.

—Νά κατεβή ή άφίσα ύπέρ τής ζωής!

Καί ή άφίσα κατέβηκε. Άλλ' αυτό θά μένη γιά πάντα **στίγμα** άνελευθερίας, στίγμα έγκληματικής μανίας κατά τών πίο άνυπερασπίστων ύπάρξεων, στίγμα του λεγόμενου πολιτισμού.

Τό αίμα τρέχει ποτάμι!

Αμφισβήτησαν οί ύπέρμαχοι τής σφαγής τών νηπίων (μέ τίς έκτρώσει) τούς **άριθμούς** τών άγεννήτων παιδιών, πού κατακρεουργούνται. Είπαν ότι δέν είναι τόσες χιλιάδες, ότι είναι λιγώτερες χιλιάδες! Στ' αλήθεια; Τί είναι τά ζωντανά παιδιά τής κήσεως; **Τουβλα**, γιά νά τσακωνώμαστε γιά τό πόσα σπᾶνε καί πόσα δέν σπᾶνε; Τά παιδιά τής κήσεως είναι άθάνατες ύπάρξεις, καί σεις παίζετε μέ τά **νούμερα**;

• Έ, λοιπόν, άκούστε μερικά νούμερα, γιά νά βεβαιωθήτε, φονιάδες του μέλλοντος, ότι τά θύματά σας δέν είναι χιλιάδες: είναι **έκατομμύρια!**

Στοιχεία, πού έδωσε στή δημοσιότητα ή άνεξάρτητη ύπηρεσία **Worldometers**, φανερώνουν, ότι περισσότερα από **42 έκατομμύρια** άγέννητα μωρά σ' όλο τον κόσμο δέν μπόρεσαν νά δούν τό φως τής ζωής τό 2019. Σύμφωνα μέ τήν έρευνα ό

άριθμός αυτός άντιστοιχεί στό 41% τών θανάτων, καθιστώντας τήν **άμβλωσι πρώτη αίτία** θανάτου στόν κόσμο.

Ειδικώτερα, τό ένα τέταρτο τών κήσεων (22%) τερματίστηκαν μέ άμβλωσι τό 2019. Γιά κάθε δέ 33 γεννήσεις, δέκα άγέννητα μωρά θανατώθηκαν μέ τήν έκτρωσι.

• Αύτά τά στοιχεία άφορούν στά παιδιά όλου του **πλανήτη**. Άναφορικά μέ τίς έκτρώσεις **στόν τόπο μας**, οί έλληνίδες «έκτινάσσουν» τό μέσο όρο στήν Εύρώπη. Τό **22% τών γυναικών** έχει προχωρήσει, έστω καί μιά φορά, σέ έγκληματική διακοπή τής κήσεως, όταν στήν ύπόλοιπη Εύρώπη τό άντίστοιχο ποσοστό άφορά μόνο στό **2% τών γυναικών**.

• Θά τό θέλατε, σεις οί ύπέρμαχοι τών άμβλώσεων, δηλαδή τής φρικιαστικής σφαγής ζωντανών παιδιών, θά τό θέλατε νά είχε συμβή αυτό σέ σᾶς; Νά ήσουν, κ. Παππᾶ του ΣΥΡΙΖΑ καί σύ κ. Κ. Καραμανλή (του Άχιλλέα) τής Ν.Δ., νά ήσασταν στή θέσι του **έμβρύου**, πού αισθάνεται τά κοφτερά έργαλεία του έκτρωσιολόγου καί άντιδρά καί **συσπειρώνεται** στήν άκρη τής μήτρας;

Θά θέλατε νά είχατε σφαγή καί σεις; Είπε ό πρόεδρος τών Ήνωμένων Πολιτειών Ρόνναλντ Ρίγκαν (21 Σεπ. 1980):

«*Παρατηρώ, ότι όσοι είναι ύπέρ τών άμβλώσεων, έχουν ήδη γεννηθεί!*».

• Μόνο πού μιά μέρα θά πεθάνουν, άποκτώντας τον τίτλο «**συνήγορος τών φόνων καί τών φονιάδων**» καί μιά θέσι στή μαύρη σκιά τής άτέλειωτης μοναξιάς: μιά θέσι χωρίς μετάθεσι!

Προεδρολογία...

Ανανέωσι τής θητείας του προέδρου τής δημοκρατίας κ. **Πρ. Παυλόπουλου!** Τό ήθελαν πολλοί. Τουλάχιστον έχει νόμιμη σύζυγο, δέν συζητέω... «σύντροφος», αλλά καί δείχνει πίστι στόν Χριστό καί στήν Έκκλησία.

Δέν έπελέγη ό κ. Παυλόπουλος. Γιά τήν άλλη έπιλογή ευθύνη έχει εκείνος, πού μόνος του τήν πήρε.

Όσοι μπορούν, ἄς στείλουν τά 10 ευρώ καί γιά τό 2020

Οί φίλοι άναγνώστες ἄς στείλουν τή συνδρομή (10 ευρώ) καί γιά τό έτος **2020**.

• Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Άθήνα.**

• Του έξωτερικού τό έμβασμα στό όνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**